

NVE
Norges vassdrags-
og energidirektorat

OSLAND HAVBRUK AS
Sørsidevegen 2966
5962 BJORDAL

Vår dato: 23.06.2021
Vår ref.:
Arkiv: 317
Deres dato:
Deres ref.: Kjetil Rørtveit

Saksbehandler:
Sigrun Birkeland Rawcliffe
22959316/sbi@nve.no

Oversending av revisjonsrapport og varsel om vedtak om retting - OSLAND HAVBRUK AS

Vi viser til revisjon av OSLAND HAVBRUK AS og oversender rapporten fra revisjonen som ble holdt 08.06.2021-09.06.2021. Revisjonen var varslet i brev av 10.05.2021.

Revisjonen resulterte i 4 avvik og 0 anmerkninger.

Rapporten beskriver de avvikene og anmerkningene som ble avdekket ved revisjonen. Dere må sende bekreftelse på at avvikene er rettet til nve@nve.no innen de angitte tidsfristene. Dersom avvikene ikke er rettet innen de respektive tidsfristene, varsler NVE om at vi vil vurdere å treffe vedtak om retting.

Dere kan uttale dere innen 3 uker etter at rapporten er mottatt. Det er særlig viktig at dere korrigerer/supplerer opplysninger som gjelder saken. Dersom uttalelsen ikke er kommet til NVE innen fristen, vil vi legge til grunn opplysningene vi har i saken.

Med hilsen

Anne Rogstad
Fungerende direktør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5901, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Revisjonsrapport

Revidert enhet:	OSLAND HAVBRUK AS
Revisjonsdato:	08.06.2021-09.06.2021
Sted:	Osland settefisk avd. Sørebø, digital gjennomføring over Teams
Medvirkende fra revidert enhet:	Daglig leder Kjetil Rørtveit Kvalitet/HMS-leder Arnstein K. Bråten Tilsynspersonell Kjell Myren Grunneier Geir Helge Østerbø Produksjonsleder Kjetil Kalstad
Revisorer fra NVE:	Revisjonsleder Sigrun Birkeland Rawcliffe Medrevisor Kjetil Greiner Solberg Observatør Hilde Aass
Seksjon:	Seksjonssjef Mari Hegg Gundersen, TBMV

1 Innledning

Formålet med revisjonen var å kontrollere om virksomheten oppfyller krav i regelverk, tillatelser og vedtak gitt i eller i medhold av lovgivningen NVE forvalter.

1.1 Grunnlag

Revisjonsgrunnlaget var følgende:

- LOV-2000-11-24-82: Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- FOR-2011-10-28-1058: Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag)
- Osland Settefisk AS - Uttak av vann fra Sørebøelva og Vetleelva i Østerbøvassdraget, Høyanger kommune i Sogn og Fjordane (02.02.2017)
- Osland Settefisk - Sørebø - Detaljplan miljø og landskap - Høyanger kommune (24.05.2017)

Revisjonsrapporten baseres også på dokumentasjon (mottatt i forkant og i etterkant av revisjonen) og opplysninger gitt under revisjonen.

1.2 Tema for revisjonen

Revisjonen omhandlet settefiskanlegg i driftsfase med følgende tema:

- Internkontroll
- Dam
- Minstevannføring
- Inntak
- Skilting og merking
- Vannuttak

1.3 Funn

- 4 avvik
- 0 anmerkninger

Avvik er: Brudd på krav i regelverk og tillatelser gitt i eller i medhold av energi- og vassdragslovgivningen og annen lovgivning NVE forvalter.

Anmerkning er: påpekning av forhold med forbedringsmuligheter eller et forhold som bør vurderes nærmere av virksomheten, men som ikke er brudd på gitte krav.

1.4 Generelle kommentarer

Dere virket å være forberedt til revisjonen og NVE fikk svar på de spørsmål vi hadde etter gjennomgang av tilsendt dokumentasjon. Under revisjonen var dere åpne og delte informasjon, samtidig som dere kunne finne frem dokumenter NVE etterspurte på en effektiv måte.

Dere viste illustrerende film som ga NVE nyttig oversikt over vassdragsselementene når revisjonen måtte gjennomføres digitalt. Vi fikk se inntaket med dam, minstevannføringsarrangementet, berørt elvestrekning i Søreboelva og Vetleelva og settefiskanlegget.

Dere presenterte oppbyggingen av internkontrollsystemet incontrol, som vi oppfattet som oversiktlig, enkelt søkbart og tilgjengelig for de ansatte. Vi fikk inntrykk av at systemet er i bruk og i prosess mot å digitalisere dokumenter. Vi noterte at Osland settefisk har et godt utgangspunkt for å oppnå et internkontrollsystem som dekker kravene i IK-vassdrag. Vi vil bemerke at det kan være en fordel å samle prosedyrer og dokumenter som gjelder vassdragslovgivningen. Slik at det blir enkelt å finne frem og forstå hvordan disse skiller seg fra andre myndighetskrav anlegget skal oppfylle.

De tema som hadde fokus under revisjonen viste at selskapet må heve kompetansen og forståelsen av krav og plikter som følger av konsesjon og vassdragslovgivning. Krav om slipp av minstevannføring er et av de viktigste konsesjonsvilkår og forutsetninger for drift av vassdragsanlegg. Slipp av pålagt vannmengde og dokumentasjon av at kravet har vært oppfylt er avgjørende. Videre skal dere til enhver tid kunne dokumentere at vannuttaket er innenfor rammen i konsesjonen.

NVE fant ikke at dere har en systematisk tilnærming til miljøverdiene i Søreboelva slik vi kunne forvente. Dette ble avdekket ved en mangelfull risikoanalyse for vassdragsmiljø og avvikshåndtering av viktige miljøavvik. En svært kald og tørr vinter i 2021 ble derfor ikke håndtert tilfredsstillende. NVE ser alvorlig på avviket knyttet til slipp og dokumentasjon av minstevannføring over flere uker i februar i et sjørretvassdrag. NVE vurderer egen oppfølging av dette avviket.

NVE ser positivt på at dere har god dialog og samarbeid med grunneiere med et uttalt ønske om å gjennomføre fiskeforbedrende tiltak i Vetleelva. Vi oppfattet at dere vil sende planene til NVE når de er ferdig utarbeidet.

Et av målene med en revisjon er at det skal føre til læring og ønske om forbedring og utvikling i selskapet slik at internkontrollsystemet tilfredsstiller kravene i internkontrollforskriften. Vi oppfattet at mye er skriftliggjort og kan dokumenteres. Dette må også vises gjennom daglige rutiner hos de ansatte ved anlegget. Vi minner om vår veileder "Internkontroll etter vassdragslovgjevinga" (4-2018) som er tilgjengelig på våre nettsider. Veilederen kan være nyttig i arbeidet med å heve deres internkontrollsystem.

NVE forventer at dere går gjennom hele internkontrollforskriften, IK-vassdrag, og følger opp de funn som er påpekt under revisjonen. Disse erfaringene må overføres til anlegget på Sygna slik at NVE ikke finner samme avvik der ved en senere kontroll.

2 Beskrivelse av avvik

Avvik 1	
Krav	IK-vassdrag 5 Første ledd andre setning pkt 5 (Registreringer) <i>Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal foreta og protokollere de målinger og registreringer som er nødvendige eller pålagt for å sikre at anlegg og tiltak drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen, jf. § 5 første ledd første setning.</i>
Avviket	Dere har ikke etablert måleutstyr for registrering av det totale vannuttaket ved anlegget og kan dermed ikke dokumentere at vannuttaket er innenfor rammen i konsesjonen.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon i forkant av revisjonen og opplysninger under revisjonsmøter.
Hvordan rette	Dere må dokumentere at dere har etablert vannmåler slik at dere får oversikt over det totale vannuttaket for anlegget. Dere må beskrive hvilket utstyr som er etablert og sende registrerte data for perioden fra utstyret ble etablert.
Frist for retting	01.11.2021

Avvik 2	
Krav	IK-vassdrag 5 Første ledd andre setning pkt 7 (Konkretisere oppfylling av vilkår og betingelser) <i>Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal konkretisere hvordan vilkår og betingelser satt i konsesjoner, godkjenninger og lignende skal oppfylles, jf. § 5 første ledd første setning.</i>
Avviket	Dere kunne ikke legge frem en prosedyre som beskriver hvordan dere skal sørge for at vannuttaket er innenfor begrensningen i konsesjonen og at pålagt slipp av minstevannføring overholdes.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon i forkant av revisjonen og opplysninger under revisjonsmøter.
Hvordan rette	Dere må ha en prosedyre eller sjekkliste for Sørebø som beskriver hvordan dere skal sørge for at pålagt minstevannføring og vannuttak er overholdt til enhver tid. I prosedyren bør det fremgå hvem som skal utføre kontrollen, spesifisere punkter som skal kontrolleres, kontrollhyppighet og kontroll av registrerte data.
Frist for retting	01.11.2021

Avvik 3	
Krav	IK-vassdrag 5 Første ledd andre setning pkt 8 (Avvikshåndtering) <i>Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge avvik, jf. § 5 første ledd første setning.</i>
Avviket	Avvikssystemet og handlingsplanen fungerte ikke etter hensikten under situasjonen med lite tilsig februar 2021 som førte til stenging av minstevannføringsrøret. Avviket ble registrert en måned etter at hendelsen skjedde, lukkefristen ble satt til en måned og avviket ble vurdert å ha lav alvorlighetsgrad.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon i forkant av revisjonen og informasjon under revisjonsmøtene.
Hvordan rette	Dere må gå gjennom dagens risikovurdering og avviksprosedyre for å forbedre avvikshåndteringen for ytre miljø. Dere må sørge for at situasjoner som kan føre til alvorlige skader på vassdragsmiljøet blir håndtert raskt og effektivt. Dere må beskrive for NVE hvilke tiltak dere har gjort for å rette dette forholdet.
Frist for retting	01.11.2021

Avvik 4	
Krav	IK-vassdrag 5 Første ledd andre setning pkt 6 (Farer og problemer) <i>Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal kartlegge farer og problemer med hensyn til miljø og sikkerhet og på denne bakgrunnen vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og gjennomføre tiltak for å redusere risikoforholdene, jf. § 5 første ledd første setning.</i>
Avviket	Dere har ikke en fullstendig kartlegging med vurdering av farer og problemer for anlegget knyttet til miljø og landskap. Konesjonen forutsetter vannforsyning fra en sikker overføring av vann fra reguleringsmagasinet Øystrebotnvassdraget. Dere mangler tilfredsstillende handlingsplaner og tiltak for å sikre tilgang på vann i tørre perioder.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon i forkant av revisjonen og opplysninger under revisjonsmøter.
Hvordan rette	Dere må gå gjennom farer og problemområder ved anlegget på nytt og vurdere behov for tilhørende handlingsplan og tiltak. Utfordringen med for lite vann i tørre perioder må inngå i kartleggingen, og dere må sørge for nødvendige tiltak for å sikre en sikker vannforsyning.
Frist for retting	01.11.2021